

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și avocatul Cara-Palii Ludmila în numele inculpatului Morțun Ruslan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Morțun Ruslan Xxxxx, xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 08.02.2017 – 03.10.2017;

2. instanța de apel: 24.10.2017 – 07.12.2017;

3. instanța de recurs: 29.01.2018 – 28.02.2018.

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 03 octombrie 2017, Morțun Ruslan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite, pe un termen de probațiune de 5 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Morțun Ruslan la 26.12.2015, în jurul orelor 22:50, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acționând cu sine încredere în timp ce conducea cu viteză excesivă automobilul de marca "Opel Vectra" cu n/î transnistrean xxxxx pe str. Șt. cel Mare din

sat. Hagimus r-nul Căușeni, deplasându-se din centrul satului spre or. Bender a neglijat prevederile pct.14 lit. a) din Regulamentul circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 cu modificările ulterioare, ce prevede: "Conducătorului de vehicul îi este interzis: a) să conducă vehiculul în stare de ebrietate..."; pct. 45 alin. (1) al regulamentului sus citat ce prevede: "Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră". Din acest motiv Morțun Ruslan, a pierdut controlul vehiculului condus ce a părăsit partea carosabilă și s-a izbit lateral în pilonul de electricitate cu marcajul "GAZ 2,3" care, de la lovitura primită s-a rupt căzând peste poarta domiciliului cu nr. 76 a străzii Ștefan cel Mare din sat. Hagimus, ulterior automobilul fiind proiectat în alt pilon de electricitate cu marcajul "GAZ 3H" în care la fel s-a lovit lateral. În urma impactului cu pilonii, cet. Movilu Grigore ce se afla în calitate de pasager pe bancheta din spate a automobilului, în urma conducătorului, Morțun Ruslan, primit vătămări corporale incompatibile cu viața în urma cărora a decedat, pasagerului Banari Tatiana, ce se afla pe bancheta din spate lângă Movilu Grigore, i-au fost fracturate 4 coaste și mâna, ea primind vătămări corporale medii, iar pasagerul Grigoriev Valeriu ce se afla pe bancheta din față i-a fost cauzată plagă a feței în urma căreia el a primit vătămări corporale ușoare.

Astfel, prin acțiunile sale, Morțun Ruslan a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal, cu indicia calificativi: *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau sănătății și a provocat decesul unei persoane, săvârșită în stare de ebrietate.*

Subsecvent, inculpatul Morțun Ruslan, până la începerea cercetării judecătorești, a declarat personal, prin înscris autentic că, recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, nu solicită administrarea de noi probe, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul Aurel Postica, prin care a solicitat casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă fără suspendarea condiționată, cu încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare.

În motivarea cererii de apel, procurorul a indicat că în urma impactului cu pilonii

cet. Grigore Movilă ce se afla în calitate de pasager pe bancheta din spate a automobilului în urma conducătorului Ruslan Morțun a primit vătămări corporale incompatibile cu viața în urma cărora a decedat, pasagerului Tatiana Banari ce se afla pe bancheta din spate lângă Grigore Movilu i-au fost fracturate 4 coaste și mâna, ea primind vătămări corporale medii, iar pasagerul Valeriu Grigoriev ce se afla pe bancheta din față i-a fost cauzată plagă a feței în urma căreia el a primit vătămări corporale ușoare.

Acuzarea a considerat că instanța de judecată corect a încadrat acțiunile inculpatului Ruslan Morțun și a recunoscut vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, însă incorect a aplicat pedeapsa acestuia în baza art. 90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Astfel, analizând personalitatea inculpatului în coraport cu fapta săvârșită de acesta, procurorul a constatat că acesta urmează să fie condamnat la o pedeapsă cu executare.

Părțile vătămate în cazul dat sunt rude cu inculpatul și respectiv succesorul defunctului Grigore Movilu, la fel, se află în relații de rudenie cu Ruslan Morțun, ceea ce explică lipsa unor pretenții în cazul dat. Totuși acuzarea a considerat că consecințele acestei infracțiuni, decesul unei persoane, interesele căreia sunt neglijate de rudele ei, și cauzarea unor vătămări medii altei persoane, precum și vătămarilor corporale ușoare celei de-a treia persoane, necesită o altă abordare față de fapta săvârșită de inculpatul Ruslan Morțun și proporționalitatea pedepsei aplicate cu fapta acestuia. Infracțiunea în cauză este comisă din imprudență și legislatorul a stabilit executarea sancțiunilor pentru asemenea infracțiuni în penitenciare cu regim deschis.

Acuzarea a considerat că, executarea pedepsei în asemenea regim este o situația mai favorabilă pentru inculpat, iar aplicarea unei sancțiuni reale în cazul dat ar condiționa restabilirea echității și a ordinii de drept și reeducarea infractorului.

Circumstanțele cazului denotă că inculpatul a pierdut controlul vehiculului anume datorită stării de ebrietate în care se afla, având concentrația de alcool de 0,91 mg/l, stare de ebrietate voluntară. Adică inculpatul fiind conducător auto, conștientizând că are încă trei pasageri de transportat a ignorat cerințele regulamentului circulației rutiere punând în pericol atât viața acestora, cât și altor persoane, deoarece locul unde s-a produs accidentul este în localitate iar în apropierea drumului se deplasează pietoni și numai datorită faptului că accidentul s-a produs pe timp de noapte au fost evitate și alte victime omenești. Scopul legii penale consfințit în art. 2 Cod penal, este nu numai de a pedepsi persoanele pentru comiterea unei

infracțiuni, ci și de prevenție, iar în cazul stabilirii unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia acest scop este neglijat, alte persoane cunoscând circumstanțele acestui caz, vor trage concluzii necorespunzătoare apreciind în coraport fapta cu pedeapsa stabilită.

Aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată, doar din cauza că succesorul părții vătămate nu a avut pretenții materiale față de inculpat va crea o discrepanță între pedepsele aplicate inculpaților în cazurile când rudele victimelor sunt mai responsabile și într-adevăr protejează drepturile victimei, viața umană fiind valoarea supremă, cu cazurile când rudele manifestă indiferență, ca în cazul dat. Comportamentul inculpatului, restituirea prejudiciului, recunoașterea vinovăției urmează a fi luate în considerație doar la mărimea pedepsei, acuzarea respectând aceste cerințe a și solicitat o pedeapsă de 5 ani închisoare.

Acuzarea a considerat că, pedepsirea inculpatului cu o pedeapsă cu închisoarea cu executare va putea remedia situația, corija comportamentul infracțional al inculpatului, va duce la conștientizarea de către acesta a faptei infracționale și comportamentului său și pedeapsa își va atinge scopul de reeducare, cât și va atinge scopul de prevenție și va restabili echitatea socială și ordinea de drept.

La fel instanța, neîntemeiat a respins și solicitarea acuzării în ce privește încasarea cheltuielilor de judecată și anume în legătură cu examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei constituind 49,45 lei, în legătură cu efectuarea expertizei medico-legale a cadavrului lui Movilu Grigorii în sumă de 936 lei, cheltuieli pentru efectuarea expertizei auto-tehnice ce constituie 2100 lei, în total cheltuieli de judecată în sumă de 3085,45 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017 a fost admis apelul declarat de către procurorul Aurel Postica, casată sentința în partea numirii pedepsei, și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Morțun Ruslan Xxxxx recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

În rest sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a

tras concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată.

Referitor la argumentele invocate de procuror în apelul declarat, instanța de apel a indicat că acestea sunt plauzibile și urmează a fi luate în considerare la aplicarea pedepsei inculpatului Morțun Ruslan, din următoarele considerente.

Astfel, în partea ce ține de stabilirea pedepsei, instanța de apel a reiterat că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de judecată în conformitate cu art. art. 7, 75 Cod penal, ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a relevat drept o circumstanță atenuantă, căința sinceră a inculpatului, despăgubirea celor care au pățimit în rezultatul acțiunilor sale, iar circumstanțe agravante din rîndul celor specificate la art. 77 Cod penal, nu s-au reținut.

Potrivit caracteristicii și adevărului eliberate de către primăria s. Hagimus, r-nul Căușeni, inculpatul Morțun Ruslan se caracterizează pozitiv, în componența familiei este soția Morțun Ecaterina, nu se află la evidență la medicul psihiatru și narcolog.

Potrivit cazierului contravențional, inculpatul nu a săvârșit contravenții (f.d.40), iar conform revindicării, acesta anterior a fost condamnat în baza art. 119 alin. (3) Cod penal, la 5 ani închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termen de probă de 1 an, antecedentele penale fiind stinse.

Deși, antecedentul penal este stins, dar faptul că inculpatul anterior a fost în conflict cu legea, instanța de apel l-a reținut ca o circumstanță care-l caracterizează negativ.

Astfel, sancțiunea articolului 264 alin. (4) Cod penal, prevede pedeapsa cu închisoare de la 4 la 8 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani.

Prin urmare, având în vedere infracțiunea comisă de inculpat, personalitatea acestuia, dar și efectele ce au survenit ca rezultat al faptei prejudiciabile, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, conform cărora pedeapsa trebuie să fie legală, personală, aplicativă și moralizatoare, egală pentru toți infractorii și inevitabilă, instanța de judecată ține cont de persoana inculpatului, de gravitatea, caracterul și urmările infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de concursul circumstanțelor agravante și celor atenuante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, instanța de apel a conchis de a-i stabili lui Morțun Ruslan o pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea

acesteia în penitenciar de tip deschis, conform prevederilor art. 72 alin. (1) lit. a), alin.(2) Cod penal.

Or, instanța de apel a conchis că, în circumstanțele sus indicate, sunt inaplicabile prevederile art. 90 Cod penal și nu este posibil de suspendat condiționat executarea pedepsei închisorii, or, îndreptarea și corectarea inculpatului este posibilă doar cu izolarea lui de societate.

Instanța de apel a respins solicitarea acuzatorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată, din următoarele motive.

Instanța de apel a indicat că, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Astfel, s-a reținut că în speță, expertizele au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procurorul, prin care, indicând temeiul prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă că instanța de fond și apel în cadrul examinării cauzei și emiterii hotărârilor nu au luat în considerație faptul, că în cadrul cauzei penale de către stat au fost suportate cheltuieli în sumă de 3085,45 lei la realizarea expertizelor, sumă ce urma a fi încasată de la inculpat în beneficiul statului, conform prevederilor art. art. 227 - 229 Cod de procedură penală, iar instanța, contrar prevederilor art. art. 385 alin. (1) pct. 14), art. 397 pct. 5) Cod procedură penală, nu a dispus acest fapt.

Prin urmare, se constată că soluția instanței de apel de a respinge solicitarea acuzatorului de stat referitor la încasarea de la Morțun Ruslan a cheltuielilor de judecată contravine normelor procesual penale în vigoare.

Urmărirea și judecarea unei cauze penale ocazională efectuarea de cheltuieli pentru întocmirea și transmiterea actelor de procedură, pentru administrarea probelor și conservarea mijloacelor materiale de probă, cu retribuirea apărătorilor, precum și cu orice alte cheltuieli necesare normalei desfășurări a procesului penal. În cheltuielile ocazionate de administrarea probelor se includ și sumele pentru retribuția cuvenită

experților și interpreților pentru serviciul care l-au adus justiției. Spre deosebire de procesul civil, unde sumele necesare acestor cheltuieli sânt avansate de către reclamant, prin plata taxei de timbru, la introducerea acțiunii, în cauzele penale, în care activitatea judiciară se desfășoară din oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau de judecată sânt avansate, de regulă, de stat, prin organul judiciar în fața căruia se află cauza penală.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală; întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

În astfel de circumstanțe, acuzarea consideră că cheltuieli de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuire a lui Morțun Ruslan, urmează să fie încasate din contul acestuia.

Concluzionând cele mai sus expuse, acuzarea consideră că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de către procuror în apel, din ce reiese că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, ceea ce echivalează conform prevederilor art. 435 Cod de procedură penală, cu nerezolvarea fondului apelului, din care considerente decizia urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei în apel.

5.2. Avocatul inculpatului, Cara-Palii Ludmila, prin care, indicând temeiul prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) și 13) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în partea stabilirii pedepsei, prin care inculpatului Morțun Ruslan să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă: cu suspendarea executării pedepsei, sau suspendarea parțială a executării pedepsei.

În motivarea recursului invocă următoarele argumente:

- instanța de apel ilegal a individualizat pedeapsa penală aplicată lui Morțun Ruslan stabilind executarea reală a pedepsei cu închisoarea, ori deși inculpatul a comis fapta în stare de ebrietate, instanța urma să ia în considerare și aspectul subiectiv al cazului și anume relațiile de rudenie dintre condamnat și părțile vătămate. Care nu au depus plângere și nu au solicitat careva prejudicii materiale sau morale. Morțun Ruslan benevol le-a oferit ajutor, conștientizându-și acțiunile și asumându-și urmările faptelor sale. La locul de trai inculpatul este caracterizat pozitiv, a reparat benevol prejudiciul cauzat prin infracțiune, a suportat cheltuielile de înmormântare a părții vătămate Grigore Movilu, care este fratele socrului său, are o familie în care este unicul întreținător, are loc de muncă permanent, are loc permanent de trai, este caracterizat pozitiv în societate;

- considerăm că în speța dată poate fi aplicată o pedeapsă mai blândă și nu este necesară executarea reală a pedepsei cu închisoarea de către, inculpat având în vedere tragedia produsă în familie, trimiterea lui Morțun Ruslan la închisoare ar crea un sentiment de nedreptate și dublă pedepsire a tuturor membrilor familiei care au avut deja de suferit odată prin pierderea unui membru;

- la data de 20 decembrie 2017 au intrat în vigoare noi modificări a legislației penale, care stabilesc noi posibilități de stabilire a pedepsei penale, prin urmare a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

Și potrivit noii legi penale instanța de judecată la aplicarea pedepsei poate să-i stabilească condamnatului o pedeapsă cu închisoarea: real, condiționat sau în temeiul art. 90¹ Cod penal, condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoarea.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursurilor din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate în acest articol.

Cu referire la recursul declarat de procuror

Din cuprinsul recursului declarat se reține că acesta invocă ca temei de drept pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume că: hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din textul recursului, Colegiul atestă, că autorul în esență critică decizia instanței de apel adoptată în latura civilă, prin care a fost menținută hotărârea primei instanțe, unde a fost respinsă cererea acuzatorului de stat de a fi încasate din contul inculpatului, cheltuielile de judecată pentru efectuarea examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, a expertizei medico-legală a cadavrului lui Novilu Grigorii și a expertizei autotehnice, în sumă totală de 3085,45 lei.

Așadar, în privința acestor alegații se constată, că au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra cărora această instanță s-a expus întemeiat și pe care le susține și instanța de recurs.

În cauza deferită judecării, recurentul solicită invocând prevederile art. 227 și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale, autotehnice și a examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, în sumă totală de 3085,45 lei, motivând că legea prevede ca condamnatul să suporte cheltuielile judiciare.

La cele invocate supra, instanța de recurs menționează, că aceste argumente ale recurentului sunt neîntemeiate, deoarece dispoziția art. 143 prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

De asemenea, Colegiul penal remarcă și stipulările alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, unde este enunțat că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Totodată, instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare...* Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

În această ordine de idei, Colegiul evidențiază, că în cazurile când expertiza a fost

dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Prin urmare, se reține că expertizele și examenul medical, au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În acest sens, Colegiul penal statuează, că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării expertizei medico-legale, a expertizei autotehnice și a examenului medical, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul de stat.

Astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanțelor de fond referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpatul, Morțun R., a sumei de 3085,45 lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizei în prezenta cauză, just fiind reținute în acest sens prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că nu este incident în speță cazul de casare invocat de către recurent, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate, în latura civilă.

Referitor la recursul declarat de avocatul inculpatului, Cara-Palii Ludmila

La caz, din conținutul recursului declarat de partea apărării se constată că acesta invocă temeiurile prevăzute de pct. 10) și 13) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.*

În același timp, se notează că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina inculpatului, criticând hotărârea contestată doar în partea stabilirii pedepsei, considerând-o prea aspră, solicitând aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 sau 90¹ Cod penal.

Colegiul penal lărgit consideră că temeiul pentru recurs, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală și invocat în cererea deferită prezentei examinări, nu își găsește confirmare.

În susținerea acestei poziții, Colegiul penal lărgit constată că temeiul pentru recurs nominalizat este aplicabil față de persoana care are statut procesual de *condamnat*. În acest context, Colegiul penal lărgit reține că persoana dobândește statutul procesual de condamnat în urma unei hotărâri definitive de condamnare, cum este la caz decizia instanței de apel or, potrivit art. 466 alin. (3) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel rămân definitive la data pronunțării deciziei în apel*.

Sub aspectul celor enunțate, Colegiul penal lărgit constată că invocarea recurentului asupra intervenirii unei legi penale mai favorabile inculpatului urmează a fi apreciată prin prisma art. 10¹ Cod penal, care reglementează domeniile de aplicare a legii penale mai favorabile în cazul *pedepselor definitive*.

Colegiul penal constată că prevederile legale la care se referă recurentul nu constituie o lege penală mai favorabilă în sensul prevederilor articolului nominalizat, totodată neconstituind obiect de reglementare nici prin prisma art. 10 Cod penal, care instituie principiul retroactivității legii penale. În acest context, Colegiul penal constată că prevederile art. 90¹ Cod penal sunt aplicabile în privința persoanei care are statut de inculpat, la soluționarea chestiunii privind individualizarea executării pedepsei ce urmează a fi stabilită acestuia. În cauza prezentă, invocarea intervenirii unei legi penale mai favorabile are loc deja după condamnarea definitivă a inculpatului, acestuia fiindu-i stabilită pedeapsa prin hotărâre definitivă, ceea ce implică imposibilitatea aplicării prevederilor art. 90¹ Cod penal față de acesta, în lumina faptului că aceste prevederi pot fi valorificate *doar la etapa judecării cauzei*.

Cu referire la temeiul prevăzut de pct. 10) alin. (1) a art. 427 Cod de procedură penală, semnalat în recursul ordinar declarat, Colegiul atestă că, analizând textul deciziei contestate conchide că instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, corect menționând că prima instanță eronat a reținut ca circumstanțe care permit aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – căința sinceră și recunoașterea vinovăției, or recunoscând fapta și solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată inculpatul a beneficiat de reducerea cu 1/3 din limitele de pedeapsă, astfel că aceiași circumstanță nu mai poate fi reținută la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Colegiul reiterează faptul că, în speță, judecarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, iar inculpatul potrivit alin. (8) al aceleiași norme a beneficiat de reducere a limitelor de pedeapsă.

Sanctiunea art. 264 alin. (4) Cod penal în baza căruia a fost condamnat Morțun R., prevede pedeapsa închisorii de la 4 la 8 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani.

Reieșind din cele menționate și ținând cont de faptul că cauza a fost examinată în procedură simplificată, noile limite de pedeapsă cu care urma să opereze instanța sunt de la 2 ani și 8 luni până la 5 ani și 4 luni închisoare.

Astfel, pedeapsa stabilită inculpatului de 5 ani închisoare, se încadrează în limitele normei penale date, adică instanța de apel i-a aplicat pedeapsa ținând cont de noile limite, care au fost reduse cu 1/3, nefiind constatată vre-o eroare în acest sens.

Astfel, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor de generalizare a pedepsei (art. 75 Cod penal), continuând operațiunea de individualizare, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată *poate dispune* neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului. Suspendarea condiționată (art. 90 Cod penal), ca mijloc de individualizare a executării pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

Instanța de apel având în vedere circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea, gravitatea și consecințele acesteia, întemeiat a ajuns la concluzia că în speță nu sunt întrunite condițiile necesare pentru a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite.

Astfel, pedeapsa numită inculpatului este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, și anume, la caz, instanța de apel a luat în considerație că infracțiunea face parte din categoria celor grave, consecințele survenite în urma infracțiunii, personalitatea inculpatului, care anterior a mai fost condamnat.

În concluzie, Colegiul penal statuează, că pedeapsa închisorii și modalitatea de executare a acesteia aplicată lui Morțun R. de către instanța de apel a fost stabilită și individualizată corect, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse cu dispunerea suspendării executării acesteia, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Rezumând cele expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar afecta hotărârea atacată sub aspectele invocate, astfel ajunge la concluzia că

recursurile declarate de către procuror și avocatul inculpatului, Cara-Palii L., sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și avocatul Cara-Palii Ludmila în numele inculpatului Morțun Ruslan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Morțun Ruslan Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **28 februarie 2018**.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana